

GUVERNUL ROMÂNIEI

APROB,

Vasilica - Viorica DĂNCILĂ

Prim-ministru

MEMORANDUM

De la: Anton ANTON, Ministrul Energiei

Avizat: Vasile Daniel SUCIU, Viceprim-ministru, Ministrul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

Teodor-Viorel MELEȘCANU, Ministrul Afacerilor Externe

George CIAMBA, Ministrul Delegat pentru Afaceri Europene

Dumitru CHIRIȚĂ, Președinte, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei

Tema: Stabilirea poziției României în Cauza 2018/2253, acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor privind transpunerea și aplicarea incorectă a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică (termen de răspuns la punerea în întârziere-09 martie 2019).

I. Prezentarea cauzei

La data de 9 noiembrie 2018, Comisia Europeană (Comisia) a comunicat autorităților române scrisoarea de punere în întârziere în Cauza 2018/2253. Problematika a făcut mai întâi obiectul unui dosar EU Pilot privind transpunerea și punerea în aplicare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică în cadrul căruia au fost soluționate o parte din aspectele sesizate de Comisie, rămânând în continuare în discuție aplicarea incorectă a articolului 5 alineatul (5), a articolului 7 alineatul (2) litera (c) coroborat cu articolul 7 alineatul (3) precum și a articolului 7 alineatul (10) împreună cu Anexa V, a articolului 8 alineatele (1) și (4) împreună cu Anexa VI, a articolului 15 alineatul (8), a articolului 19 alineatul (1) litera (a) și a articolului 24 alineatul (1) împreună cu partea 1 literele (c) și (d) din Anexa XIV și transpunerea incorectă/incompletă a articolului 9 alineatul (3), a articolului 10 alineatul (1) împreună cu Anexa VII, a articolului 14 alineatul (4).

Prin scrisoarea de punere în întârziere în Cauza 2018/2253, Comisia constată neîndeplinirea obligațiilor prevăzute de Directiva 2012/27/UE, fiind în discuție atât aspecte de transpunere incorectă/incompletă, cât și de implementare incorectă.

Aspectele vizate se referă în principal la:

1. publicarea Inventarului clădirilor încălzite și/sau răcite deținute și ocupate de administrația publică centrală, cu suprafețe utile totale de peste 250 mp;
2. aplicarea incorectă a măsurilor de eficiență energetică la consumatorul final, notificarea incompletă a acestora și neprezentarea unei metodologii detaliate de calcul a economiilor pentru fiecare măsură de eficiență energetică la nivel național;
3. neîndeplinirea unor obligații în domeniul auditului :
 - (i) prin neasigurarea faptului că întreprinderile mari aflate sub pragul de consum de 1 000 tep/an au efectuat un audit energetic înainte de 5 decembrie 2015,
 - (ii) prin neînstituirea unui sistem de control la nivel național al calității auditurilor energetice și
 - (iii) prin stabilirea procentului de 50% din consumul anual de energie al unei întreprinderi ca prag suficient pentru reprezentativitatea auditurilor energetice.
4. neînstituirea obligației de montare a contoarelor de energie termică sau de apă caldă pentru consumatori alimentați de o sursă centrală care alimentează mai multe clădiri, alta decât SACET;
5. transpunerea incompletă a prevederilor referitoare la informațiile cu privire la facturare care sunt furnizate consumatorilor finali de energie termică și apă caldă;
6. transpunerea incompletă a prevederilor referitoare la implementarea unor măsuri adecvate în vederea dezvoltării unei infrastructuri de termoficare și răcire centralizată eficientă care utilizează căldură reziduală;
7. neimplementarea unor prevederi care promovează accesul răspunsului la cerere și participarea furnizorilor de răspuns la cerere, inclusiv prin agregatorii energetici pe piețele energiei electrice, respectiv nedefinirea unor modalități tehnice;
8. nerealizarea unei evaluări referitoare la existența unor bariere de reglementare, precum și de altă natură apărute în calea eficienței energetice, în special cu privire la fragmentarea stimulentei între proprietarul și chiriașul unei clădiri sau între proprietari;
9. netransmiterea unor informații minime privind suprafața totală a clădirilor deținute și ocupate de administrația publică centrală în cadrul raportului anual privind progresele înregistrate în legătură cu îndeplinirea obiectivelor naționale de eficiență energetică.

România trebuie să transmită Comisiei un răspuns în contextul acțiunii declanșate până la data de 9 martie 2019, după ce Comisia a acceptat cererea de prelungire cu 2 luni a termenului de răspuns acordat inițial autorităților române.

În pregătirea acestui răspuns sunt implicate Ministerul Energiei, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei.

II. Situația la momentul punerii în întârziere și poziția autorităților române.

Cauza 2018/2253 prezintă un grad de complexitate ridicat, care presupune evaluarea prevederilor legislației în materie, în vigoare, din perspectiva constatărilor și concluziilor Comisiei, găsirea unor soluții de conformare și implementarea acestora cu celeritate pentru a evita continuarea acțiunii declanșate de Comisie.

Ministerul Energiei, în calitate de autoritate competentă, a organizat sub coordonarea sa în cursul lunii ianuarie 2019 mai multe reuniuni cu reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și ai Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei și au fost stabilite direcțiile de acțiune pentru soluționarea Cauzei 2018/2253.

Autoritățile române au analizat argumentele Comisiei și au stabilit următoarea poziție a autorităților române:

1. Pentru a răspunde la încălcările de la punctele 4, 6 și parțial la punctele 3 și 7 din punerea în întârziere referitoare la transpunerea incorectă a unor prevederi ale Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, este necesară elaborarea și aprobarea unei Ordonanțe de Urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică.
2. Pentru a răspunde parțial la încălcarea semnalată la punctul 2 din punerea în întârziere, autoritățile române trebuie să notifice Comisiei Planul național de acțiune în domeniul eficienței energetice IV care se aprobă prin hotărâre de Guvern. De asemenea, trebuie elaborată o metodologie detaliată de calcul a economiilor pentru fiecare măsură de eficiență energetică la nivel național, în cadrul fiecărei instituții care implementează măsuri sectoriale.
3. Prezentarea unor informații care să aducă clarificări Comisiei pe aspectele de la punctele 1, 5, 8 și parțial la punctele 2, 3, 7 și 9 din punerea în întârziere.

Obligativitatea elaborării Planului național de acțiune în domeniul eficienței energetice este prevăzută în cadrul Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică și transpusă în cadrul Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică. Acest Plan care trebuie aprobat prin Hotărâre de Guvern, a fost finalizat în luna decembrie 2017, fiind supus procedurii de avizare interministerială începând cu data de 26.02.2018, prin transmiterea acestuia către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, minister care a acordat aviz favorabil în data de 7.08.2018.

Procesul de avizare a continuat pe tot parcursul anului 2018, obținându-se avize favorabile de la următoarele instituții: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Mediului, Ministerul Fondurilor Europene, Ministerul Transporturilor, Ministerul Economiei, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Finanțelor Publice. În urma avizului negativ primit din partea Ministerului Justiției și în situația schimbării conducerii anumitor ministere în luna noiembrie 2018, a apărut necesitatea reluării întregului proces de avizare.

În prezent, proiectul se află în reavizare la Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Transporturilor (având în vedere numirea unor noi miniștri) și Ministerul Afacerilor Externe, și urmează să fie transmis la Ministerul Justiției.

Adoptarea prin Hotărâre de Guvern a PNAEE IV este deosebit de importantă, pe de o parte pentru a valida printr-un act legislativ documentul transmis Comisiei în faza de proiect în luna decembrie 2017, iar pe de altă parte pentru a constitui un document de referință pentru ANRE, instituție care potrivit prevederilor Legii nr. 121/2012 privind eficiența energetică are ca obligație

transmiterea până la data de 30 aprilie 2019 a Raportului anual privind progresele înregistrate în legătură cu îndeplinirea obiectivelor naționale de eficiență energetică.

Având în vedere cele de mai sus, în vederea adoptării de către Guvern a măsurilor legislative necesare conformării la obligațiile din Directiva 2012/27/UE, sunt necesare următoarele demersuri:

- instituțiile avizatoare să avizeze cu celeritate proiectul de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Planului național de acțiune în domeniul eficienței energetice (PNAEE IV);
- proiectul de Ordonanță de Urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică să fie trimis spre avizare și să fie avizat cu celeritate de către instituțiile avizatoare.
- să fie promovate de ANRE și susținute de Guvern, în Parlament, modificări la Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 în vederea facilitării aplicării prevederilor Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică referitoare la promovarea participării furnizorilor de răspuns la cerere, inclusiv prin agregatorii energetici, pe piața de energie electrică.

III. Principalele linii de răspuns la punerea în întârziere:

În contextul aspectelor menționate la punctul II, autoritățile române vor comunica Comisiei următoarele principale linii de răspuns la punerea în întârziere:

- 1. Comisia va fi informată cu privire la decizia autorităților române de a adopta un proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Planului național de acțiune în domeniul eficienței energetice (PNAEE IV), cu un calendar estimat de adoptare până la data de 30 iunie a.c. și un proiect de Ordonanță de Urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică, cu un calendar estimat de adoptare până la data de 1 septembrie 2019. De asemenea, Comisia va fi informată că Guvernul va susține, în Parlament, modificări necesare la Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, promovate de ANRE, care să faciliteze aplicarea prevederilor art. 15 alin. (8), în deplină concordanță cu cele ale Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică.**
- 2. Vor fi prezentate informații care să aducă clarificări Comisiei pe aspectele de la punctele 1, 5, 7, 8 și parțial la punctele 2, 3 și 9 din punerea în întârziere.**

IV. Consecințele amânării luării măsurilor care să asigure respectarea Directivei 2012/27/UE

Întrucât pentru încălcările sesizate autoritățile române au formulat clarificări, dar acestea nu au fost considerate de Comisie ca fiind măsuri de conformare, există o mare probabilitate ca acțiunea să continue prin emiterea unui aviz motivat în care Comisia va solicita să se adopte măsuri de conformare la obligațiile din Directiva în 2 luni de la acel aviz motivat. Avizul motivat

este ultima etapă a fazei precontencioase, în caz de neconformare în termenul acordat de Comisie, aceasta putând sesiza oricând Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții (de exemplu, cauzele C-191/95, *Comisia/Germania*, pct. 68; C-374/89, *Comisia/Belgia*, pct. 10; C-45/91, *Comisia/Grecia*, pct. 21; C-109/94, C-207/94 și C-225/94, *Comisia/Grecia*, pct. 11), un stat membru nu poate invoca situațiile interne pentru a justifica neîndeplinirea obligațiilor și nerespectarea termenelor prevăzute de normele Uniunii.

V. Propuneri:

Având în vedere importanța soluționării cu celeritate a aspectelor semnalate de către Comisie prin scrisoarea de punere în întârziere în Cauza 2018/2253 și pentru a evita emiterea unui aviz motivat care va face dificilă o conformare imediată în ceea ce privește cerințele Comisiei, propunem Guvernului să aprobe măsurile prevăzute la punctele II și III din prezentul Memorandum.